tussen Duin & Dijk

Natuur in Noord-Holland. Jaargang 4 2 2005

2004 Goed jaar voor de kerkuil!

Reinder Dokter

reinderdokter@hetnet.nl

2004 gaat voor de kerkuil de boeken in als een zeer goed broedseizoen. Het aantal broedparen in Noord-Holland bereikte een nieuw record. Dankzij een overvloed aan muizen en de inzet van een groot aantal vrijwilligers

Kerkuilen in een nestkast. Foto: Reinder Dokter.

Super-broedseizoen!

Aan voedsel hadden de kerkuilen in Noord-Holland geen gebrek. In enkele gebieden was zelfs sprake van een muizenplaag. Dit heeft mede bijgedragen tot een nieuw record van het aantal broedparen. Met 86 broedparen is het een geweldig broedseizoen geweest. Ook een aantal van achttien tweede broedsels vormde een nieuw record. In gebieden met een muizenplaag zijn 11 eieren aangetroffen bij een tweede broedsel! Nestkasten met acht jongen kwam men regelmatig tegen.
Verrassend zijn twee, derde broedsels, onder andere op een locatie in Noord-Scharwoude, waar vijf jongen succesvol zijn uitgevlogen.
Bij een tweede locatie in Westzaan trof men acht eieren aan, waarvan uiteindelijk twee jongen zijn uitgevlogen.

Bernard

In Nieuw Vennep werd op 6 juli een ring afgelezen van een mannetje kerkuil. Deze zat in een nestkast met een vrouwtje en drie jongen. Op 8 juli werd hetzelfde mannetje gevangen en de ring afgelezen in een kast in Hoofddorp, acht kilometer verder. In juni had een kauw het voorste gedeelte van deze Hoofddorpse nestkast gekraakt en had een broedende kerkuil ingebouwd. Het nestmateriaal van de kauw is toen verwijderd, de zes eieren van de kerkuil zijn terug gelegd. Uit deze nestkast zijn drie jongen uitgevlogen.
Op 9 oktober werd het mannetje nogmaals aangetroffen in een derde nestkast, een kilometer van de tweede nestkast in Hoofddorp. Uit deze nestkast zijn vijf jongen uitgevlogen. Het zeer productieve mannetje kreeg de bijnaam: 'de Bernard van de Haarlemmermeer'.

Geen katten maar uilen

Een regiocoördinator werd gebeld: er was een uil gezien. Op deze locatie hing al tien jaar een kerkuilenkast. De regiocoördinator werd verrast door de aanwezigheid van vier kerkuilen in de kast. Hij vertelde de eigenaar dat de nestkast bewoond was en vroeg of hij hiervan niets gemerkt had en of hij de laatste tijd 's avonds tegen de schemering geen uil had zien vliegen. Het antwoord was, dat ze wel eens wat geblaas hadden gehoord, maar in de veronderstelling waren dat er katten in de schuur zaten. Maar jonge kerkuilen blazen als ze groter worden en er voedsel in de nestkast gebracht wordt!

De kerkuil verovert heel Noord-Holland

De Wieringermeer is het kerngebied van de kerkuil, maar de soort broedt steeds meer verspreid over geheel Noord-Holland. Slechts in drie van de 19 regio's, waarin de provincie verdeeld is, hebben nog geen kerkuilen gebroed. Op Texel worden regelmatig kerkuilen waargenomen, maar tot broeden is het nog niet gekomen.
De kerkuilenwerkgroep streeft ernaar dat er in 2010 100 broedparen in Noord-Holland broeden. Het plaatsen van nestkasten is daarbij van grote betekenis en blijkt veel succesvoller te zijn dan in 1989, toen de werkgroep werd opgericht, werd verwacht. Duidelijk is, dat het gebrek aan nestgelegenheid voor de kerkuil in Noord-Holland een probleem is geweest. Alle eerste, tweede en derde broedsels hebben in een nestkast plaats gevonden.
Dankzij de inzet van alle 19 regiocoördinatoren en hun medewerkers kan de kerkuil in Noord-Holland een keuze maken uit één van de 550 geregistreerde nestkasten.